

Silabus i lëndës Semantikë

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë, Departamenti e Gjuhës dhe Letërsisë Gjermane
Titulli i lëndës:	Semantikë
Niveli:	Master
Statusi i lëndës:	obligative
Viti i studimeve:	viti i V-të, semestri i 9-të
Numri i orëve në javë:	2 + 0
Kreditë ECTS:	6
Koha / Vendi:	sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. asoc. dr. Teuta Abrashi
Të dhënat kontaktuese:	teuta.abrashi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	<p>Shprehjet gjuhësore siç është fjalia janë të ndërtuara nga fjalët, të cilat kanë kuptimin apo kuptimet e veta. Semantika jo vetëm që hulumton kuptimin e këtyre fjalëve, ajo duhet të shpjegon se si nga kuptimet individuale të fjalëve ndërtohet kuptimi i njësive me të larta strukturore. Pra, ajo duhet të shpjegon se si vjen deri te kuptimi i fjalisë. Për të arritur një cak të tillë janë zhvilluar mjete dhe metoda, duke u mbështetur në postulatet e logjikës moderne e klasike, për të analizuar dhe pasqyruar kuptimin e thjeshtë dhe të përbërë të shprehjeve gjuhësore. Kjo lëndë ka për qëllim për të njoftuar studentët me parimet themelore të kësaj disipline, si p.sh. relacionet mes kuptimit dhe shprehjes, koncepte dhe fjalët, fusha e fjalës, studimi i rasës: interpretimi semantik i gjenitivit, frazat si njesi semantike, fjalia si njesi semantike, relacionet semantike mes fjalive etj.</p>

Qëllimet e lëndës:	<ul style="list-style-type: none"> - t'i njoftojë studentët me parimet themelore të kësaj disipline - t'i vetëdijësojë studentët me relacionet mes kuptimit dhe shprehjes - t'ua mundësojë studentëve të merren me zbatimin e frazave si njesi semantike, fjalia si njesi semantike - t'ua mundësojë studentëve lidhjen midis teorisë dhe praktikës - t'ua mundësojë të zhvillojnë njohuritë dhe aftësitë e tyre për semantikën e gjuhës gjermane
--------------------	--

Rezultatet e pritshme të nxënies:	Në fund të këtij kursi studenti do të jetë në gjendje që:
	<ul style="list-style-type: none"> - t'i njoftojë studentët me parimet themelore të kësaj disipline
	<ul style="list-style-type: none"> - t'i vetëdijësojë studentët me relacionet mes kuptimit dhe shprehjes
	<ul style="list-style-type: none"> - t'ua mundësojë studentëve të merren me zbatimin e frazave si njesi semantike, fjalia si njesi semantike
	<ul style="list-style-type: none"> - t'ua mundësojë studentëve lidhjen midis teorisë dhe praktikës
	<ul style="list-style-type: none"> - t'ua mundësojë të zhvillojnë njohuritë dhe aftësitë e tyre për semantikën e gjuhës gjermane

Ngarkesa e studentit (duhet të jetë në përputhje me rezultatet e nxënies së studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2 (45 min)	15	22,5
Konsultime me mësimdhënësin	15 min	15	3,45
Testi, punimi i seminarit	10	2	20
Detyrë shtëpie	2	15	20
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	3	15	45
Përgatitja për provimin final	10	2	30

Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2	4
Projektet, prezantimet, etj.	1	1	1
Total			155,95:25= 6.23 6 ECTS

Metodat e mësimdhënies: Mësimi realizohet nëpërmjet ligjëratave që ofrojnë bazën teorike. Studentët obligohen ta përgatisin dhe ta prezantojnë një seminar me shkrim nga kjo lëndë.

Metodat e vlerësimit: Kufiri i kalueshmërisë së lëndës është 50%.

- Provimi final 100%

Provimi:
Provimi përmbledhës në afatin e provimeve. Provimi është vetëm me shkrim.

Literatura primare:

1. Löbner, Sebastian (2003): Semantik- eine Einführung. Walter de Gruyter, Berlin/ New York
2. Zimmermann, Thomas Ede (2014): Einführung in die Semantik. WBG, Darmstadt
3. Busse, Dietrich (2009): Semantik. UTB, Wilhelm Fink, München
4. Schwarz, Monika/ Jeannette Chur (2014): Semantik- Ein Arbeitsbuch. Narr verlag, Tübingen
5. Adamzik, Kirsten (2010): Sprache: Wege zum Verstehen, 3., überarbeitete Auflage. UTB A. Francke Verlag, Tübingen und Basel
6. Lohnstein, Horst (2011) Formale Semantik und natürliche Sprache, 2., durchgesehene und erweiterte Auflage. Walter de Gruyter, Berlin/ New York
7. Krifka, Manfred (2006): Satzsemantik

Literatura shtesë:

1. Busch, A./ Stenschke, O. (2007): Germanistische Linguistik, Tübingen: Narr Franke (S.75-114)
2. Pörling, Ralf/ Ulrich Schmitz (Hrsg.) (2003): Sprache und Sprachwissenschaft- Ein kognitiv orientierte Einführung, Narr Studienbücher, Günther Narr, Verlag, Tübingen
3. Brandt, Patrick/ Rolf-Albert Dietrich/ Georg Schön (2006): Sprachwissenschaft, UTB, Wien
4. Grewndorf/ Hamm/ Sternefeld (1998): Sprachliches Wissen- Eine Einführung in die moderne Theorien der grammatischen Beschreibung, Suhrkamp, Frankfurt am Main
5. Duden- Grammatik (2005) Bd.4 Mannheim
6. Engel U (2004): Deutsche Grammatik, München
7. Meibauer, J. (et.all) (2002): Einführung in die germanistische

- Linguistik, Stuttgart: Metzler (S.15-67)
8. Vater, H. (1996): Einführung in die Sprachwissenschaft, München: Fink (S.68-103) Barthes, Roland (1991). Aventura semiologjike, Prishtinë.

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Hyrje, fillimi i semantikës, qëllimi i semantikës
Java 2:	Kuptimi dhe semantika, rrafshi i kuptimit (kuptimi i shprehjes, kuptimi i thënies, qëllimi komunikues), kuptimi i fjalisë dhe kompozicionaliteti (kuptimi leksikor dhe kompozicional, kuptimi gramatikor, struktura sintaksore dhe rregullat e kompozicionalitetit, parimi i kompozicionalitetit)
Java 3:	Kuptimi deskriptiv, shoqëror dhe ekspresiv (konceptet, kuptimi përshkrues, kuptimi dhe interaksioni shoqëror apo kuptimi shoqëror, kuptimi dhe subjektiviteti, konotacionet)
Java 4:	Ambiguitetet (Leksemat, ambiguiteti leksikor, ambiguiteti kompozicional, ambiguiteti kontekstual, zhvendosjet kuptimore dhe polisemia)
Java 5:	Kuptimi dhe Logjika I (bazat e logjikës, tiparet logjike të fjalive, relacionet logjike ndërmjet fjalive)
Java 6:	Kuptimi dhe Logjika II (logjika e predikateve, relacionet logjike ndërmjet fjalëve, logjika dhe kuptimi)
Java 7:	Relacionet kuptimore (sinonimia, hiponimia, opozicionet, fushat e fjalëve, fjalët relacionale)
Java 8:	Predikacioni (brenda fjalisë, predikatet dhe argumentet, foljet, emrat, mbiemrat, rolet tematike, kufizimet gjatë selektimit)
Java 9:	Dekompozicioni I (qasja strukturaliste, aplikimi në rrafshin kuptimor)
Java 10:	Dekompozicioni II (tiparet semantike, formulat semantike, meta gjuha semantike e Wierbickas)
Java 11:	Kuptimi dhe krahasimi gjuhësor (problemet e përkthimit, relativizmi dhe univerzalizmi, fjalët e ngjyrave)
Java 12:	Kuptimi dhe kognicioni i (kategoritë dhe konceptet, teoria e prototipeve, renditja hierarkike e kategorive)
Java 13:	Kuptimi dhe Kognicioni II (vështirësitë e teorisë së prototipeve, semantika dhe teoria e prototipeve, dituria semantike)
Java 14:	Kuptimi i fjalisë dhe sematika formale I (skema e përgjithshme e semantikës kompozicionale, një fragment nga gjuha gjermane, modeli teorik i

	semantikës)
Java 15:	Kuptimi i fjalisë dhe semantika II (botërat e mundshme, mundësitë dhe kufizimet e semantikës së botërave të mundshme, zhvillimi i semantikës së botërave të mundshme)

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

Studentët janë të obliguar t'i vijojnë ligjërata, nuk tolerohen më shumë se tri mungesa gjatë semestrit. Detyrat që dalin nga këto orë mësimi janë të obligueshme dhe pjesë e vlerësimit të përgjithshëm të studentit. Plagjiatura dhe kopjimi në provime dhe punimet e tjera me shkrim janë të dënueshme. Në rastet e tilla studenti i nënshtrohet masave disiplinore, siç parashihet me rregulloret e UP-së.